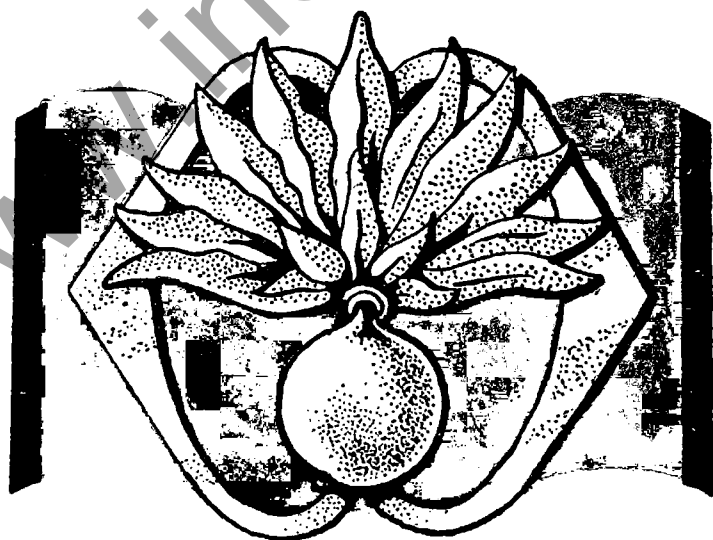
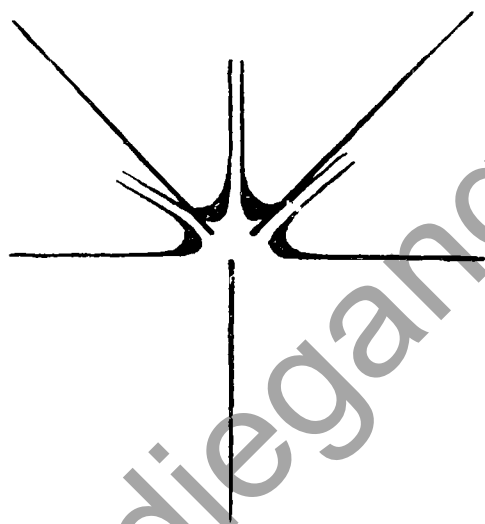

de Granat

maandblad

maart 1949 - no. 4

4^e bat. garde reg. Grenadiers

BROODBAKKERIJ
&
RESTAURANT

„ORION”

→ KEDIRI
Het bekendste adres
ter plaatse

Mineraalwaterfabriek

„Apollo”

LIMONADE

ORANGE CRUSH

SODA WATER

SOERABAIA ← TEL. Z. 3342

De Granaat

Maandblad voor het 4e Bataljon Grenadiers
Maart 1949

No. 4

Dagelijkse redactie: Lt. R.J. Watjer

Rubrieken met hun verzorgers:

Inhoud	—	Redactie
Politiek Maandoverzicht	—	—————
Van Thuis	—	Lt. H. J.Q. Pijpers
Sociale Voorlichting	—	Lt. R.J. Watjer
Vorming	—	Lt. R.J. Watjer
Geestelijk Leven	—	De Geestelijke Verzorgers
Sport	—	Lt. J.F.H. Noordhoff en Gren. P. Bakker
Muziek	—	S.M.A. S.J.D. Kieft
Kunst	—	Maj. S. Schram de Jong
Welzijnsverzorging	—	Lt. R.J. Watjer
Uit Ons Bataljon	—	Kapt. J. Dijkgraaf
Stemmen uit de Troep	—	Sgt. F. Kiefmeyer
Vragenrubriek	—	Korp. B.J.H. Kuper
Dam, Schaak en Bridge	—	Lt. A.S. Mullender
Ons Verhaal	—	Sgt. L.H.M. Aalders
Van Alles Wat	—	Gren 1e kl. J. Woudhuizen

Illustratieve medewerker: Gren. A. van Tellingen

Adres redactie: Bureau Welzijnsverzorging.

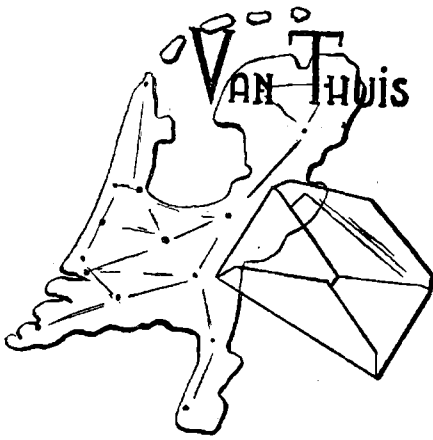
Limmeriek

Tot het laatste ogenblik hebben wij gewacht op een inzending, echter te vergeefs. De redactie kreeg het op de zenuwen, want ze vonden het toch wel te gek om de eerste pagina al voor de helft blanco te laten en daarom werden wij ingeschakeld met het onderstaande resultaat:

Avonden zit ik te zweten op een limmerik
Want ik ben geen grote slimmerik
Heb ik weer zoiets klaar
Dan zegt de baas, verscheur het maar
Want zo'n pruk op te nemen dat vertik ik

F.K.

(Ja, met zulke mensen moet je nu samenwerken).

13 Maart 1949. Holland-België.

Voor enige uren hebben we in gedachten vertoefd in het Olympisch stadion om met de 64.000 gelukkige bezitters van toegangsbewijzen mede te genieten van de traditionele voetbal-kamp tussen Holland en België. Aan spanning geen gebrek.

Met Dick van Rijn hebben we mede gehuiverd toen reeds in de allereerste minuten na de aftrap de Belgen de leiding namen door een misverstand in onze achterhoede. Een huivering, die tot paniek groeide toen het alsmaar de Belgen bleven, die de toon aangaven en dit voor de rust nog beloofd zagen met een tweede doelpunt. Het zag er werkelijk naar uit dat ons na-oorlogse ongeslagen record tegen België te niet gedaan zou worden.

Na de rust en de thee (er is weer thee en koffie in Nederland, aangevoerd uit ons Indonesië) was het elftal als herboren. De achterhoede was niet meer te verschalken en onze grote voetbalgoochelaars in de voorhoede maakten het de Belgische achterhoede zeer lastig. Clavan, Brandes en tenslotte de Grote Abe Lenstra deden de dreigende nederlaag in een vrijwel zekere overwinning verkeren.

Van bevoegde zijde vernemen we dat op het grote moment van het derde doelpunt een ernstig handgemeen ontstond tussen de grote voetballiefhebber Minister Spaak (België) en Minister van Maarseveen, die helemaal niet van voetballen houdt (hij damt geloof ik uitstekend) doch slechts voor de gezelligheid was mede gegaan.

Een ogenblik zag het er zelfs naar uit dat de grote Spaak alle betrekkingen zou verbreken als er niet onmiddellijk verandering zou komen. Weg Bannelux, weg West Europa pact!!

Op dit moment moet de machtige Karel Lotsy een teken gegeven hebben aan van Steenbergen, die met een enkele handbeweging niet alleen onze overwinning weggooide, maar waarschijnlijk ook onze gehele positie op het vasteland redde.

De geschiedenis zal zich over deze historische handbal uitspreken.

Ik voorspel U echter trouwe lezer van de Granaat, dat in de zeer nabije toekomst deze handbal zijn beloning zal vinden in de gehele sportwereld. Standbeelden zullen voor deze zelf verzakende speler oprijzen. Eindelijk zal ook Amsterdam dan zijn „menneke pis" hebben. In het Nederlands elftal zal van Steenbergen echter wel niet meer terug keren.

Dick van Rijn heeft ons met zijn enthousiast ooggetuigeveel slag in ieder geval enige uren afgeleid van patrouilles, hinderlagen, mijnen en sluipmoorden gepleegd door peloppers. Dat is heel wat waard!

De Koninklijke Familie.

Er zijn maar uiterst weinig regerende vorstenhuizen meer in Europa.

Van die weinige is onze Koninklijke Familie momenteel wel het sympathiekste voor ons en ook voor het buitenland.

Het bloeiende Koninklijke Gezin in Soestdijk wekt overal ter wereld de grootste bewondering en de wijze waarop Hare Majesteit Koningin Juliana en Haar Gemaal Prins Bernhard zich bezorgd tonen voor het gehele volk geven Hun een ongekende populariteit.

Onze afgetreden bejaarde Landsvrouw heeft nu eindelijk, na 50 jaar eens de gelegenheid om zich aan Haar persoonlijke liefhebberijen te wijden en zo zien we herhaaldelijk in onze kranten berichten, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Wilhelmina persoonlijk aanwezig is bij het openen van een kunst tentoonstelling of een bekende beeldende kunstenaar ten paleize „Het Loo" ontvangt.

Daarnaast schijnt Haar belangstelling nog zeer uit te gaan naar hen, die nu nog lijdende zijn, tengevolge van acties ondernomen als verzetsmensen in de jaren 1940-1945.

Moge Zij nog lange jaren van deze zo zeer verdiende rust genieten.

Het jonge Koninklijke Gezin is voor een korte wijle met vakantie geweest in de Tiroler Alpen. De jonge Prinsesjes hebben zich onder leiding van hun sportieve vader te goed gedaan aan de heerlijke skisport.

Geen zwaar door rechercheurs in burger beschermde Koningskindertjes waren het. Neen, slechts drie eenvoudige Hollandse meisjes, die zich kinderlijk verheugd mengden met de schooljeugd in de Tiroler bergen en deze schooljeugd, tot ieders grote verwondering, bij het skiën volkomen de loef afstaken.

De niet te vermijden persfotographen kregen geen schijn van kans voor snapshots bij dit vrolijke drietal. Slechts voorbij flitsende lachende en gelukkige kinderen waren er, die niet aan poseren dachten.

Als we de kranten mogen geloven (en waarom zouden we soms niet) dan moet het vaderlijk gezag van Prins Bernhard er uiteindelijk aan te pas gekomen zijn om de kinderen tot een ogen-

blik rust te brengen voor een officieel kiekje. Per saldo moeten toch ook persfotografen kunnen leven.

Jammer dat H. M. Koningin Juliana Haar vacantie, door de dreigende moeilijkheden op politiek gebied te vroeg moest afbreken.

Ongetwijfeld verhogen deze vacaties in het buitenland het aanzien van ons Vorstenhuis ten zeerste en ook de „goodwill” tegenover ons land vindt er zeker baat bij.

De Westerse Unie

West Europa groeit inmiddels uit tot een hecht militair bolwerk tegen iedere aggressie, van welke zijde ook.

De militaire samenwerking is volkomen. In de toekomst geen Engels, Frans of Nederlands leger meer, maar de strijdmacht van de Westerse mogenheden, waaraan ieder, naar vermogen, zijn steentje bijdraagt.

Nederland moet naar ik meen o.a. twee complete Infanterie divisies leveren.

De opperbevelhebber van het geheel Lord Montgomery, dringt nu ten zeerste aan bij onze militaire autoriteiten op het leveren van deze troepen, desnoods ten koste van onze troepen sterkte in Indonesië.

Zou hierin een kans liggen voor vervroegde repatriëring? Joost mag het weten.

Pessimisten onder ons hebben al beweerd dat onze thuisreis voor Woensdag volgend jaar niet aan de orde is! Pak weg!

Anti-roddel

Wat zegt U van deze ontboezeming:

„Laster niet

Gij, roddel Piet

't Geeft verdriet

Doch anders niet!!”?

Dit naar aanleiding van mijn bijdrage in de vorige Granaat.

De anti-roddel campagne bereidde zich inmiddels over geheel West-Europa uit.

Zou deze actie ook onder de tropenzon, ook in ons bataljon succes kunnen hebben?

Laat eens iets van U horen als U er belangstelling voor hebt.

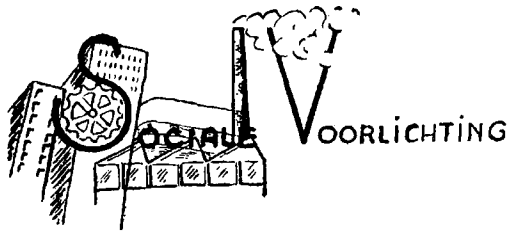
Wat een opluchting!

Hij was de enige man, die de schipbreuk had overleefd. Enige uren nadat hij het kleine, blijkbaar onbewoonde eiland had bereikt, had hij voldoende kracht om op onderzoek uit te gaan. Hij sloop voorzichtig rond, doodsbang dat hij kannibalen zou ontmoeten en hij sidderde van angst, toen hij van achter rotsblokken menselijke stemmen hoorde.

Met bonzend hart en ingehouden adem sloop hij nader en luisterde

„Nee, boeresufferd!” klonk het. „Je had die vervloekte heer op mijn aas motte bekenne, jij stuk ongeluk”. Ontroerd viel hij neer.

„Goddank!” snikte hij”. Ik ben weer onder beschaafde mensen!”

Een artikel in de grote pers van de hand van de Dir. voor de Demobilisatieraad van de K.L. heeft hier heel wat stof doen opwaaien. Ik zag boze gezichten en hoorde verontwaardigde stemmen, welke verkondigden: „Als wij in Holland terugkomen hebben ze ons niet meer nodig” Dit artikel wil ik thans eens onder de loupe nemen en ook eens zien hoeveel waarheid er in die verontwaardigde uitroep schuilt. Letterlijk staat er in het bedoelde artikel: „De ontwikkeling van de situatie op de Ned. arbeidsmarkt, die velen in den lande met zorg vervult t.a.v. de mogelijkheden tot wederinschakeling in het arbeidsproces van demobiliserende militairen uit Indonesië heeft stemmen doen opgaan, die het van groot belang achten om deze militairen met het oog op het slechter worden van de toestand van de arbeidsmarkt in Nederland, te wijzen op de mogelijkheid om in Indonesië werk te vinden”.

Ik geeft toe, dat wanneer je een tijd in de vreemde bent en verlangt naar je eigen Holland, dit op het eerste gezicht wel wat hard klinkt, doch we moeten dit toch niet gaan dramatiseren. In eenvoudige woorden staat er slechts, dat de arbeidsmarkt verzadigd raakt, (niet is) en om teleurstellingen te voorkomen wordt er op gewezen, dat er in Indonesië vele mogelijkheden zijn. Niemand wordt in Holland ontvangen met de woorden: „Ga jij maar terug, want we kunnen je niet gebruiken!” zoals door sommigen van U schamper verondersteld wordt. U zult er vele bureaux, instellingen e.d. vinden, welke U met raad en daad terzijde zullen staan, dat is de plicht van de Regering en van het volk en zij zal worden nagekomen, zogoed als mogelijk is. Deze instellingen hebben echter al veel ervaring opgedaan, en één daarvan is, dat niet elkeen een baan te bezorgen valt, waarop hij recht denkt te hebben. Dit is niets nieuws, door alle tijden heen is dat zo geweest, doch bepaalde categorieën demobiliserenden vergeten dit wel eens. Zij komen uit Indië, hebben b.v. dienst gedaan als chauffeur en dus eisen zij in Holland ook een baan als chauffeur Het zou voor hen wel een aardige oplossing zijn, maar nu gaan helaas de omstandigheden ook een woordje meespreken. Het aantal auto's in Nederland is nog vrij gering en op de arbeidsbureaux staan nog tientallen chauffeurs in geschreven, veelal oud collega's van eerder gedemobiliseerde onderdelen, die ook nog op plaatsing wachten.

Wanneer deze man zich nu laat inschrijven in deze categorie is de kans zeer groot, dat hij moet wachten, alvorens voor plaatsing in aanmerking te komen. Gevolg een wachtgeld regeling en een zuur gezicht van de man in kwestie. Wordt hij dan niet geholpen, zult U vragen. Zeer zeker, als hij wil medewerken. Van deze chauffeur is wellicht een goed monteur of metaalbewerker te maken. Er volgt een test en wanneer het resultaat gunstig is, wordt deze man omgeschoold in een Rijkswerkinrichting of bij een particuliere onderneming. Hij ontvangt al naar gelang zijner prestatie een zeker loon plus een door de staat te verstrekken trainingstoelage. Aangenomen mag worden, dat deze man zich na 1 jaar voldoende heeft ingewerkt.

Hij ontvangt dan ook een volledig salaris, heeft met enige inspanning iets bereikt, heeft een vak geleerd, zonder daarbij financiële schade te lijden, kortom hij wist van aanpakken en is geslaagd. Wil hij echter niet naar goedbedoelde raadgevingen luisteren, dan zal een situatie van wachtgeldregel als hier boven omschreven onvermijdelijk zijn met alle teleurstellingen daaraan verbonden, en aan deze groep is dan het advies bedoeld:

„Voor je naar Holland vertrekt, kijk eerst eens rond in Indonesië”, waar zeer zeker vele mogelijkheden zijn.

Waar de man, welke absoluut een bepaald beroep wil uitoefenen wellicht wél slaagt!

Wat zijn nu de categorieën, waar de vraag naar arbeid, die van het aanbod overtreft.

Welke personen dienen er rekening mede te houden, dat aan hun voorkeur voor een bepaald beroep niet altijd kan worden tegemoet gekomen, zodat zij zich erop dienen voor te bereiden, dat zij straks wellicht een ander beroep zullen hebben te kiezen dan zij zich voorstelden?

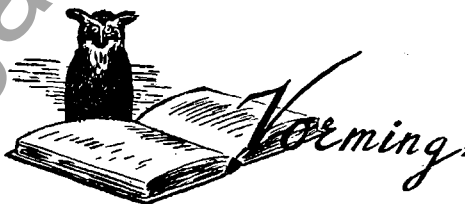
Op deze vraag wil ik U antwoorden door U enige bedrijfsgroepen te noemen met de daarbij behorende getallen voor V = vraag naar arbeid (werkzoekenden) A = aanbod arbeid (werkgevers) gebaseerd op gegevens van het 3e kwartaal 1948.

Bedrijfsklasse	V.	A.
Aardewerk, glas enz.	54	1357
Bouwnijverheid	2060	7598
Kleding	197	919
Leder, rubber	140	1102
Expl. Delfstoffen	68	3038
Metaal nijverheid	1880	13775
Textielnijverheid	147	1823
Tabak	320	107
Voedings- en genotsmidd.	632	1414
Landbouw	1033	3804
Visserij en jacht	33	14
Handel, kantoor pers e.d.	1173	526
Hotel personeel	956	268

Varend personeel	793	186
Vrije beroepen	4707	2173
Ongeschoolde arb. enz.	3845	2296

Hoewel deze cijfers reeds enige maanden oud zijn en dus geen juist beeld geven van de situatie van het ogenblik en wij bovendien met geen mogelijkheid kunnen zeggen hoe deze over enige maanden zullen zijn, leren zij ons toch wel het een en ander. Wij zien, dat er grote behoefte bestaat aan ambachtlieden en dat de markt voor wat betreft handel, kantoorpersoneel e.d. inderdaad overvoerd is. De verdere bestudering van deze cijfers laat ik aan U zelf over in de hoop, dat U er lering uit zult trekken en daarmee U voordeel kunt doen. U ziet dus voor elk van U is plaats in ons eigen kleine landje, doch wij dienen ons aan de omstandigheden aan te passen, en moeten niet schromen straks flink aan te pakken. Men die zich echter moeilijk aanpassen, voor omscholing weinig interesse hebben, terwijl verwacht mag worden, dat in hun bedrijfsgroep weinig of geen vraag naar werknemers is, wordt de raad gegeven: „Kijk eerste eens in Indonesië rond, wellicht vindt U daar wat U zoekt. Het bespaart U een teleurstelling in Nederland!” Een volgende maal hoop ik U iets omtrent de arbeidsmogelijkheden hier te lande te kunnen mededelen.

W.

Op de Ere Tribune

Geslaagd voor het te Soerabaja gehouden Middenstands-examen.

Gren. Adan J.G.P.J. No: 261015030 Ost. Cie
 Gren. Admiraal W. No: 250719007 2e Cie
 Gren. v. Bavel W.G.H.

No: 260721008 Ost. Cie
 Gren. Bisterbosch P.H.M.

No: 251207078 2e Cie
 Gren. Blok B. No: 260823017 Ost. Cie

Korp. v.d. Burg G. No: 261020089 Ost. Cie
 Gren. 1e Kl. Dorreboom C.

No: 260420037 Staf. Cie
 Gren. v. Eycck A.C. No: 270107059 Ost. Cie

Gren. de Graaf P. No: 261129221 Ost. Cie
 Korp. Knecht F. No: 270521003 Ost. Cie

Gren. v. Loenen J. No: 260416022 Ost. Cie
 Gren. Sietses D. No: 260304044 2e Cie

Gren. Voorma J.G.H. No: 271223065 Ost. Cie

Deze knapen hebben getoond dat studeren zelfs onder de meest moeilijke omstandigheden mogelijk is. Elk vrij uurtje hebben zij opgeofferd, maar hun doel bereikt. Zij weten hoe

zij het werkwoord „doorzetten” moeten vervolgen en zij zullen hun weg in de wereld wel vinden. Vanaf deze plaats wens ik hen van gansche harte geluk met het door hen behaalde resultaat.

De aflevering van schriftelijke lessen is nog niet hervat, daar wordt aangenomen, dat op de buitenposten voorlopig nog geen tijd en gelegenheid bestaat, om te studeren. Voor hen die zo'n schriftelijke cursus volgden, is dit alles zeker een handicap, doch laat het hen er niet van weerhouden, straks toch verder te gaan.

Er zijn immers al heel wat vrije uren aan de lessen besteed en het zou jammer zijn, wanneer dit verloren tijd genoemd zou worden. U heeft, toen U op een bepaalde cursus intekende, daar toch een bedoeling mee gehad? U had plannen en die zijn er natuurlijk nog, alleen zijn zij door de omstandigheden op de achtergrond geraakt! Mag ik even herinneren aan mijn vorig artikel? Ik schreef daarin: Uw a.s. werkgever zal U in Holland vragen: „Wat kunt U?” en het zal voor een belangrijk deel van U zelf afhangen, wat U daarop moet antwoorden. Kies dus niet de weg van de minste weerstand, maar vervolg de lessen, zodra zij U worden toegezonden!

Middelbare studie na demobilisatie:

Voor belanghebbenden wordt het navolgende medegedeeld: „Gedemobiliseerden” uit Indië, die hun dienst op goede wijze hebben vervuld en tenminste 6 maanden in werkelijke dienst zijn geweest, kunnen ten behoeve van het volgen van een middelbare studie, in aanmerking komen voor een renteloos voorschot, indien zij aan bepaalde voorwaarden voldoen.

De voorwaarden, waaraan moet worden voldaan zijn de volgende:

1e De gedemobiliseerde moet, voordat hij in werkelijke dienst trad, de studie, waarvoor hij een toelage aanvraagt, hebben aangevangen of hij moet, voordat hij in werkelijke dienst trad in elk geval reeds het plan hebben gehad om die studie te gaan volgen.

2e Hij moet aannemelijk maken, dat hij die reeds aangevangen studie zou hebben voortgezet, als hij niet in werkelijke dienst was gekomen.

3e De gedemobiliseerde moet in dusdanige omstandigheden zijn geraakt, dat de studie, die hij reeds vóór zijn in werkelijke dienst komen volgde, of die hij van plan was te gaan volgen, niet meer of niet meer geheel door hemzelf of door zijn ouders of voogden bekostigd kan worden. Slechts in bijzondere gevallen kan van deze voorwaarde worden afgeweken.

In bijzondere gevallen kunnen ook militairen, die niet aan voorwaarden 1 t/m 3 voldoen, een

renteloos voorschot ontvangen, en wel, als zij naar het oordeel van de Minister van Oorlog hun dienst op zo'n voortreffelijke wijze hebben vervuld, dat zij als beloning voor een renteloos voorschot in aanmerking komen.

Het voorschot bedraagt ten hoogste f 1400.— per jaar en wordt toegekend voor ten hoogste één jaar. Zolang de betrokkene zijn studie nog niet heeft beëindigd, kan het telkens opnieuw voor een jaar worden toegekend.

Indien U meent voor een renteloos voorschot in aanmerking te komen, dient U zich t.z.t. allereerst te vervolgen bij het Gewestelijk Bureau van de Sociale dienst, waaronder U resorteert en vervolgens een aanvraag in te dienen bij de Minister van Oorlog. Het wordt toegekend door de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen of de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening op voordracht van een daartoe ingestelde Commissie.

Opmerking: In het woord „voorschot” ligt opgesloten, dat de toegekende bedragen in het algemeen moeten worden terugbetaald. De Minister, die het voorschot heeft toegekend, kan echter telkens na afloop van de periode, waarvoor het renteloos voorschot is verleend, kwijtschelding verlenen.

Aan hen, die een renteloos voorschot hebben ontvangen als beloning voor voortreffelijke dienstvervulling, kan die kwijtschelding verleend worden, zolang hun studie duurt, aan de overige voorschotgenieters echter slechts over ten hoogste zoveel jaren als de naar boven tot op hele jaren afgeronde militaire diensttijd in Ned. Indië bedraagt.

Mededelingen: **Bibliotheek:** Op mijn bureau is thans ingericht een kleine bibliotheek, bevattende werken van algemeen vormende aard. U kunt er in vinden: Werken over Natuurkunde, Algebra, Meetkunde, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Reisbeschrijvingen e.d. Een catalogus van deze bibliotheek werd aan de administrateur van Uw Compagnie verstrekt en deze zal U er gaarne inzage van geven. Mocht U niet in de gelegenheid zijn, het gewenste boek af te halen, bericht U mij dan schriftelijk, wat U wenst te ontvangen, en ik stuur het U.

Engels. Wij beschikken nog over exemplaren van het werkje „Engels voor Leger en Vloot” van Dr. H. G. de Maar. Zij die hiervoor interesse hebben kunnen een exemplaar in bruikleen ontvangen. Het is een vlot geschreven leerboek, geïllustreerd en zeer geschikt voor zelfstudie.

Tijdschriften. Wij zijn in het bezit gekomen van een hoeveelheid tijdschriften op het gebied van: techniek, literatuur, economie, e.d. Komt U eens kijken, of vraag schriftelijk een en ander aan, doch in dat geval gaarne een duidelijke omschrijving van hetgeen U wenst.

Stemmen uit de troep

Mocht ons blad je eens een keer niet bevallen,
Ga dan je stemming niet nodeloos vergallen.
Weet je een betere mop,
Wees Grenadier en kom op,
Dan juichen we je toe met ons allen.

In Wapenbroeders vindt men naar keuze,
Dure verhalen, met een tintje of leuze.
Maar onze Granaat,
Is reëel in haar praat.
„Laat de linker niet weten”, is de leuze.

De Staf zat lelijk te pieren,
Hoe de actie het best te bestieren.
Een Grenadier zei toen: „Top!
Kom maar op met die job,
Zullen wij dat wel even versieren”

Hij heeft wel eens heel vreemde grolle,
Kan vloeken tot het bloed je gaat stolle.
Maar hij weet wat hij doet,
Wij vinden hem goed,
Zoals hij is! En dat is onze „Bolle”.

Serg. L.H.
voorheen 1-4 R.G.

Bravo, de eerste stem uit de troep is er en
zoals het spreekwoord zegt: „Als er één schaap
over de dam is volgen er meer”. Wie is schaap
nummer twee?

**

Bij het lezen van Uw opmerking „geen strepen,
maar sterren meneertje”, in Uw rubriek „Uit
ons Bataljon”, moet mij iets van het hart.
Toen onze Luit van éénpitter tweepitter werd,
moest ik tot diep in de nacht zijn vier stel
padjes oppoetsen en na veel wikken en wegen
werd besloten, dat de groene padjes het beste
waren, want de 2 sterren staken op het groene
beter af.

De volgende dag voor „dienst” naar Soerabaia,
Eerst een borst-foto laten maken en toen naar
het Marine-Hospitaal om bij de dames te geuren.
Ik bedoel natuurlijk, om de arme zieken op te
zoeken!!!!

Onze „eerste Luitenant” zijn baard krulde van
vreugde toen een tweede Luitenant in de Ma-
rijke Club hem aansprak met „U” en „Mijn-
heer”.

Vanwege de krijgstucht mag ik geen namen
noemen, maar anders

Een verlore

Een verlopen oppaser.

P.S. Uit betrouwbare bron verneem ik, dat
eerste Luitenants, die Kapitein worden, nog
veel gekker doen. Hij well!

Overpeinzing

Een kapitein, naar z'n naam mag U raaien,
Zit nogal eens aan z'n snor te draaien,
Moet hij straf uitdelen,
Iets, wat hem gaat vervelen,
Dan zegt hij, „dat moet je niet meer doen,
Want dat schaad je goed fatsoen,
En vertel me nu gelijk maar even,
Hoeveel dagen ik je nu wel moet geven”.
De deugniet staat te beven,
Want een hele nacht is hij weggebleven.
Hij weet niet wat hij moet zeggen,
Kan toch kwalijk zichzelf straf opleggen.
De kapitein krijgt medelijden met hem,
En vraagt met een tril in z'n stem;
„Wat zou je denken van zes dagen,
Het is wel veel, maar ik moet je een straf op-
dragen”.

De tik kwam wel aan
Van zo'n vriendelijke man.
Maar was er wel reden tot klagen?
Toen hij in de cel was aangekomen,
Is de deugniet gaan liggen dromen.
Hij pitte eens uit,
't Interesseerde hem geen fluit.
Tot hij lekker was uitgeslapen,
En het in z'n hersens begon te dagen.
Waarom was het voor de kapitein zo zwaar,
Dat straffen van een boemelaar.
Hij keert zich op z'n tampat om en om,
En komt tot de slotsom: Ja k'was stom,
Want voor wat plezier van enkele uren,
Moeten twee mensen het bezuren.

de zondaar

„Jij bent hier zeker al een hele tijd.”

Alvorens we in dit artikel iets over concertmuziek gaan bespreken, willen we de lezers erop attent maken, dat de bijdrage van het voorgaande artikel over Jazzmuziek werd geleverd door Serg. K. v. Duyn van de Verbinding. Serg. v. Duyn is van deze muzieksoort beter op de hoogte dan ondergetekende en we hopen dan ook dat hij in de toekomst meerdere malen op dit onderwerp zal terugkomen.

Het is een van de praktische bezwaren der Toonkunst dat zij omgeven wordt door een aureool van allerlei vreemde termen en begrippen.

Voor de niet ingewijden vormen deze termen een struikelblok en geven in het algemeen aanleiding om bij betreffende aankondiging b.v. in een radioprogramma direct naar een uitzending van lichter gehalte om te zien.

Concerten worden niet bezocht, omdat men zich voelt als de bekende kat in het vreemde pakhuis.

Nu dienen we voorop te stellen dat in principe de waardering voor goede muziek hoegenaamd niets uit te staan heeft met al deze voor ons vreemde begrippen. Het genieten van muziek is een kwestie van gevoel en niet van verstand. Hiervoor heeft men zeker geen diepgaande studie nodig.

Anderzijds wil dit niet zeggen, dat enig inzicht en begrip overbodig zou zijn; integendeel zal dit het luisteren vergemakkelijken en het genoegen daarvan verhogen.

Nu heeft men in de loop der tijden voldoende hoeveelheden boeken over dit onderwerp geschreven en zij, die er belang in stellen om dieper op deze stof in te gaan, kunnen in ieder goede bibliotheek lectuur raadplegen.

Toch lijkt het ons niet ondienstig om in dit artikeltje eens de termen, die bij de aankondiging van een concert worden gebruikt te verduidelijken. Daartoe zullen we een gedeelte van een dergelijk programma overnemen:

I Overture „Fidelio” L. van Beethoven

II Symphonie nr. 5 in c kl. terts (opus 67)
L. van Beethoven

Delen:

Allegro con brio

Andante con moto

Allegro scherzo

Allegro-Presto

Een ouverture is een muziekstuk voor orkest ter inleiding van een opera of oratorium. Het woord „ouverture” is te herleiden tot het Franse werkwoord: ouvrir (openen).

Beethoven heeft in z'n leven slechts één opera gecomponeerd genaamd Fidelio. Als bijkomstigheid is het misschien wel interessant te weten dat Beethoven voor deze opera in het geheel vier ouvertures heeft geschreven, omdat de voorgaanden niet aan zijn verwachtingen voldeden. Naast de bovengenoemde kent men voor deze opera nog de ouvertures, Leonore 1,2 en 3.

Een symphonie, zoals wij haar kennen is een zelfstandig orkeststuk, meestal bestaande uit vier delen, b.v. 2 snelle- en 2 langzame-delen. Het karakter en tempo, dus de beweging van elk zo'n deel, wordt aangegeven door enige korte bewoordingen. Deze termen zijn als regel uit het Italiaans afkomstig.

Het oude Italië was n.l. het land waar de toonkunst zich heeft ontwikkeld en waar vele van haar vormen en benamingen hun oorsprong vonden.

Allegro con brio

— Levendig en opgewekt.

Andante con moto

— Bewegenlijk.

Allegro scherzo

— Vlot, schertsend.

Allegro-Presto

— Vlug overgaand in nog iets sneller tempo.

Overigens zijn er nog vele andere Italiaanse woorden om de bedoeling van de componist nauwkeurig weer te geven.

Vervolgens iets over de toonsoorten. Men kent in de muziek één Hoofdtoonladder n.l. die van C-grote terts, ofwel C-majeur, of C-dur (resp. de Hollandse-, Franse- en Duitse- benaming). Deze toonladder bestaat uit zeven hoofd- of stam-tonen: C D E F G A B. Zo'n tonenreeks is opgebouwd uit een bepaalde opvolging van hele en halve tonen. (Op de lagere school leerden we deze toonladder zingen).

Nu kunnen we op elk der stamtonen weer een nieuwe tonenreeks samenstellen met dezelfde opvolging van hele en halve tonen. En deze reeks wordt dan genoemd naar de eerste- of grondtoon. Zo kunnen we dus spreken van D-grote terts, E-grote terts enz.

Het is begrijpelijk dat in de opvolging van hele en halve tonen een variatie kan worden gebracht en zo komen we dan tot de z.g. kleine terts, mineur- om moll-toonladder (Wederom resp. Hollandse-, Franse- en Duitse benaming). Dit zijn dus tonenreeksen net zo samengesteld als hierboven beschreven, maar daarentegen opgebouwd uit een andere opeenvolging van hele en halve tonen.

Het geheel is nogal simplistisch voorgesteld. Er zijn nog andere soorten van toonsystemen, waarover we echter binnen dit bestek niet kunnen uitwijden.

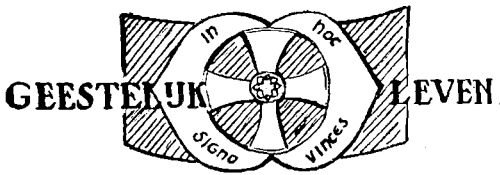
Wanneer we horen spreken van Opus 22 b.v. dan wordt daarmee bedoeld, dat dit het 22e muziekstuk is uit het repertoire van de componist. Men is met dit registreren van de werken

ongeveer ten tijde van Beethoven (1770-1827) begonnen. Als uitzondering is het oeuvre van Mozart verzameld door een zekere Kochel en daarom niet onder een opusnummer uitgegeven, doch met de aanduiding K.V. (Kochel's Verzeichnis) nr:

Wanneer we dus een aankondiging horen of lezen, zoals deze onder II is afgedrukt dan kunnen we daaruit weten dat wordt uitgevoerd de Ve Symphonie van L. van Beethoven (hij schreef er totaal negen!), in de toonsoort c kleine terts, terwijl uit het opusnummer blijkt dat dit het 67e werk is uit het repertoire van de componist.

De korte benamingen daaronder geven dus aan het karakter en tempo van de vier delen.

S.K.

VERNIUWING.

Met een bezorgd gezicht raadpleegt menig fourier op het ogenblik zijn bescheiden voorraadjje, terwijl hij peinst, hoe hij tot een redelijke verdeling van zijn materiaal kan komen. Ingeleverd goed wordt duchtig bekeken en als er met enig succes nog iets te herstellen valt, gaat het naar kleer- en schoenmakerij of naar een werkplaats.

Ondertussen loopt Jan Soldaat verre van trots in zijn „nieuwe” tweedehands broek (drie maten te groot) te hinken op knalharde schoenen (blijkbaar 1 maat te klein). Toch wordt hij, in deze pronkkledij gehuld, nog afgunstig bekeken door Piet, die zijn jas met olievlekken en zijn kousen met knollen nog niet aan de fourier kwijt kan „wegens dragelijke staat van onderhoud”.

Klaas, als derde van het gezelschap, bekijkt uitermate kritisch de uitwerking van een 30 K.M. lange patrouille op zijn nieuwe sokken.

Ondertussen stapelt zich bij de fourier een berg op van vergane bruikbaarheid, die in geen verhouding staat tot het bescheiden stapeltje nieuwe spullen.

Vernieuwing van materiaal en kleding is een belangrijke factor voor een leger te velde. Dit ondervinden we nu in letterlijke zin aan den lijve.

Maar ook onze geestelijke wapenrusting moet af en toe duchtig geinspecteerd en vernieuwd worden. Op onze patrouille op de levensweg slijten onze schoenen evengoed als op een meerdaags wandelingetje door de dessa's.

In het verre, dierbare Nederland is de lente begonnen, die heerlijke vernieuwing van de natuur, die ons land tot een bruid vol tere schoonheid maakt.

Oude, knoestige bomen worden overtoegen met een zachtgroen waas van openspringende knoppen. De grauwe, gesloten aarde wordt doorbroken door het zachte geweld van zaden en bollen. Na enige weken ligt over diezelfde donkere grond een kleurenrijk bloementapijt, waarop we niet uitgekeken komen. Op de smalle polderwegen en langs de slingerende heuvelweggetjes trekken duizenden op zoek naar de witte bloesemtooi van de bongerds.

In de natuur, die ons hier in de tropen omgeeft, gaat het anders, maar ook hier geldt de wet van vernieuwing, wanneer de regentijd losbreekt en de verdroogde grond gretig het overvloedige water inzuigt. Dan ontplooit de zware plantengroei heel zijn overvloedige vruchtbaarheid, dan trekken de karbouwen met rustige kracht de houten ploegen door de natte rijstvelden en zetten kleine, tengere vrouwenfiguurtjes met grote zonnehoeden de jonge plantjes in de opgewoelde, vochtige aarde.

Ook het Jaar des Heren kent zijn tijd van vernieuwing, van nieuwe bloei en groei. In het midden van de winter is de Kerstroos opengebloeid, is de mensgeworden Liefde in een oud-geworden, kille wereld gekomen en heeft leven en licht gebracht aan hen, die er verlangend naar uitzagen. Maar velen hebben zich afgekeerd van de Bron van alle leven, erger nog hebben de Gever van alle goed uitgebannen uit hun donker midden: de Zijnen namen Hem niet aan.

Geweldig is deze strijd geweest tussen het Licht en de duisternis. Bijna tweeduizend jaar geleden streed een eenzame, verlaten mens een zielstrijd ten dode toe, kwam een van zijn intiemste vrienden op Hem toegelopen onder de donkere bomen van de Olijfhof, spande alles, wat groot en belangrijk was op geestelijk en maatschappelijk gebied zich in om het leven en de naam van deze Mens tot een blijvende mislukking te maken. Ze meenden hun doel volledig bereikt te hebben, toen ze terugkeerden van de sombere Schedelplaats, waar drie kruisen scherp afstaken tegen het zachte avondrood. Nu konden ze ongestoord het Paasfeest gaan vieren in de kring van familie en vrienden en zich gelukkig prijzen, dat ze de Timmerman van Nazareth voorgoed onschadelijk hadden gemaakt.

Maar dan breekt de derde, glorieuze morgen aan. Verblindend in zijn witte procht verwijdert de engel des Heren met hemelse kracht de zware steen voor de ingang van het graf. Hij is verzezen, zoals Hij voorzegt heeft, Alleluia!

Soldaten liggen verbijsterd te staren in de holle ruimte van de ledige grafkamer. Dit is iets, dat zij niet begrijpen, waar ze met hun kleine, stompe gedachten niet bij kunnen. Dobbelen en drinken bij een goed gesloten graf, dat gaat hun best af, maar het wordt hun bang om het hart als ze de mislukking van hun taak zo onwederlegbaar voor ogen zien. Hier is hun rol uitgespeeld, hier zijn ze overbodig, hier voelen zij zich niet meer op hun plaats. Eén gedachte, één verlangen dringt zich nog slechts op: weg, van dit lege graf, van die verschijning uit een andere andere wereld! Hortend en stotend stellen ze in de kazerne hun wachtrapport op, bang als ze zijn voor de te verwachten straf. Groot is hun verbazing, wanneer ze klinkend geld in hun handen gedrukt krijgen met als enige voorwaarde hun tekort aan waakzaamheid overal uit te bazunen: „Terwijl we sliepen, zijn de leerlingen Hem 's nachts komen stelen”.

Hoe zullen wij dit jaar het Paasfeest vieren? Zullen wij niet begripend, onverschillig de triomf van Christus aan ons laten voorbijgaan, zullen we ons, als de soldaten bij het graf laten omkopen door alles, wat de wereld ons biedt onder voorwaarde, dat wij ons geloof in Christus' verrijzenis verloochenen?

Of zullen wij hem zoeken als de vrouwen bij het graf, zullen wij ons aan Hem vastklampen als Maria Magdalena in de tuin, zullen wij met Hem onze levensweg gaan, zoals de leerlingen van Emmaus Hem in hun midden hadden.

Deze twee mensen op weg naar Emmaus zijn een beeld van ieder menschenleven. Zonder God is het leeg en donker, komen de teleurstellingen en tegenslagen als onbegrepen waarden ons levenspad bemoeilijken. Maar met Jezus in ons midden begint ons hart te gloeien, worden wij doorzindert met nieuw leven, nieuwe hoop en verwachting, gaan wij de toekomst met vertrouwen en rust tegemoet. Als we Hem hebben erkend bij het breken van het brood, zullen wij als vernieuwde mensen op onze schreden terugkeren om te getuigen: De Heer is waarachtig verzezen.

P.

REPATRIERENDEN EN DE „GRANAAT”

Regelmatig verlaten Grenadiers ons Bataljon. Wegens afkeuring e.d. keren zij naar Holland terug, hun tijd bij het 4e Bataljon Grenadiers zit er op en het burgerpakje lokt hen. Zij trekken hun uniform uit en horen er niet meer bij, tenminste, dat zou men denken, doch zo is het in de praktijk blijkbaar niet en dat laat zich

ook wel verklaren. Te lang hebben ze met hun kameraden lief en leed en gevaren gedeeld. Dit legt men maar niet zo gelijk een jasje af. Velen betreuren het dat zij niet kunnen blijven tot ook hun vrienden thuisvaren, gaarne waren zij tot de laatste dag „er bij” geweest.

Enkelen van hen verzochten ons hun ons maandblad regelmatig te sturen, opdat zij toch nog enigermate van onze belovenissen op de hoogte kunnen blijven Wij zeggen tot hen: „Dat komt in orde, want je hoort er ook nog bij”. Laat het ons even weten, wanneer je er prijs op stelt en het komt in orde!

R

GEZEGDEN.

10

De sport van een ladder was nooit bedoeld om er op uit te rusten, maar alleen om Uw zo lang steun te geven dat U de andere voet wat hoger kunt krijgen.

11

De sterkste is niet hij die de meeste kracht heeft, maar hij die volhardt.

12

Het is gemakkelijker de mensen over Uzelf te laten lachen dan hen er toe te bewegen met U over iets te lachen.

13

Streef er niet naar, dat alle dingen geschieden naar Uw verlangen, doch streef ernaar, te willen wat geschiedt. Zo zal de stroom van Uw leven vrijheid vloeien.

14

Een mens zonder zin voor humor rijdt in een wagen zonder veren. Hij voelt elke steen op de weg.

15

Heb een lach om negen uur, weer één om twaalf uur en U zult er 's avond ook één hebben. Het is een gewoonte.

16

Niets vraagt dringender om verbetering dan de gewoonten van een ander.

UIT **BATALJON**

De afgelopen periode was niet zonder zwarte dagen voor het bataljon, want weer werden van ons enige van onze besten weggenomen.

Met leedwezen gedenken wij het sneuvelen van: Grenadier HERMANS Th. 261003058, 1e Cie, 2 Maart gevallen bij Kediri als slachtoffer van een trekbom.

Zijn kameraden missen in hem een stille vriend, die steeds bereid was te helpen en bij te springen.

Grenadier van WINSEN J. W. 261205112, Ost. Cie.

2 Maart gevallen bij Kediri. Als pionier konden we hem steeds vooraan vinden voor het opknappen van gevaarlijke karwijtjes.

En bij het vervullen van deze plicht achterhaalde het noodlot hem.

Korporaal KRONENBURG B. J. 260430079, 1e Cie.

12 Maart in het gevecht gevallen bij Kediri. Moedig en doortastend als hij was, ging hij steeds vooraan en was de ziel en voorbeeldige aanvoerder van zijn sectie.

Als vermist moest worden opgegeven:

Grenadier NOORDZIJ E. 260411019 Ost. Cie. Hij werd het slachtoffer van een trekbom, arglistig verstoep onder een bruggetje. Uit zijn carrier in het bandjirende water geslingerd werd hij niet teruggevonden.

Dat zij rusten in vrede. Naar hun vrienden en verwanten gaan onze gedachten uit.

Wel duidelijk blijkt, dat we nog niet weer terug zijn in de rustige tijden van Grisse, maar toch gaat het erop lijken dat we het dieptepunt gepasseerd zijn. Veel verschil voor de man, die er dagelijks opuit moet, maakt dit nog niet, want gepatrouilleerd moet er toch worden, dat is nu eenmaal het lot van de infanterist. Maar de bovenmenselijke ritten om de wegen naar Noord en Zuid open te houden, weken achter elkaar gereden door de carriers en de autopatrouilles van de eerste Compagnie, hebben we nu achter de rug.

Enkelen die, verwond bij deze tochten, nog herstellende in het hospitaal zijn, wensen we een spoedige, algehele genezing toe.

Met ongeduld wachten de kameraden op hun terugkomst. Ook voor alle anderen, die in ziekenzaal of hospitaal verblijf houden, hopen wij dat zij zich spoedig uit de doktershanden weten los te maken en naar hun onderdeel kunnen terugkeren. Een enkeling kan dit helaas niet, zo de Grenadier BIJSTER die eind Februarije per hospitaalschip naar Nederland repartieerde, en binnenkort zullen er nog wel een paar zo ons bataljon moeten verlaten.

En de blijvers zetten onverdroten hun infanteristenwerk voort. Nu eens met meer dan met minder resultaat. Als je even op Zaterdagmiddag in je onderbroekje achter een stel ploppers aangaat, die aan de weg zitten te knoeien met bommen, en dan met een bren en een paar karabijnen thuis komt, dan bof je. Zo verging het kortgeleden een zestal Grenadiers, gelegerd op de enige nog draaiende suikerfabriek hier in de buurt. Met z'n zessen uiterst schaars gekleed joegen ze een bende van vijftig man op de vlucht met het genoemde resultaat. Echt pech had de groep, die in samenwerking met een andere een kampong bestormde. Want terwijl de laatste een groot jappenmachinegeweer in de wacht sleepte, moest de eerstbedoelde het met een affuit met niets erop stellen.

Want de T.N.I. had de Colt die er op hoorde niet in de reparatie gegeven, wat bleek uit de reparatiebon, die de I.V.G. vond. Zo speelt zelfs de Kwartiermeesterij van de ploppers je parten!

En kent iedereen al het succesvol optreden van onze bekende water-wagenchauffeur Japie Douma. De waterwagen komt aarijden naar de watertoren in Kediri. Vijandelijk geschiet. Klaren met het portier verwerkt de eerste ontsteltenis. Vervolgens wordt de wagen in „zijn één” gezet met de opdracht alleen langzaam verder te rijden, terwijl Jaap zelf als eenmanspatrouille langs de weg de laatste schutters de lust beneemt nog verder lastig te zijn. Zo wordt het gepaste initiatief door de Grenadiers in praktijk gebracht!

En na dit staaltje van taktiek nog een mededeling van administratieve aard. Het is droog gezegd, maar het was een plezierige gebeurtenis: vanaf 1 Februarije is de Commandant van de 4 Compagnie Majoor. We wensen de Majoor BAKKER van harte geluk met zijn bevordering, het „nog vele jaren” slikken we maar in want zelfs een Majoor wil nog wel eens een keer demobiliseren!

D.

Daar onze vaste medewerker aan deze rubriek, de Majoor Schram de Jong, door diverse omstandigheden niet in de gelegenheid was ditmaal zijn bijdrage te leveren zijn wij genoodzaakt deze taak over te nemen.

Wij huiveren echter eerlijk gezegd wel enigszins bij de gedachte in de voetsporen van de Majoor te lopen, want stappen zoals hij die in zijn vorige artikelen nam zijn ons te groot. Al gauw zouden wij achter geraken en misschien zelfs bij het pogen zijn richting te volgen, struikelen en daarom kiezen wij, in de hoop in het volgend nummer wederom een bijdrage van de Majoor S. de J. te kunnen plaatsen, de gulden middenweg en willen trachten Uw geheugen wat op te frissen voor wat betreft bijzonderheden omtrent diverse kunstenaars. Het zijn allen zeer bijzondere figuren, waar omtrent U zeker datgene, wat hieronder volgt dient te weten. Hier zijn zij:

Rembrandt Harmensz. v. Rijn (1608 — 1669) zoon van een Leidsch molenaar gehuwd met Saskia van Uilenburg, later met Hendrikje Stoffels. Had eerst een goed bestaan, toen hij portretten en o.a. „De Nachtwacht” schilderde ging in 1656 evenwel failliet en verviel tot grote armoede. Zijn kunst verdiept zich, wordt religieus. Bekendste werken van zijn hand: „Nachtwacht” „Het Joodsche bruidje” „Anatomische les” „Jacob's zegen” „Saskia” „Verloren Zoon” enz.

Steen Jan (J.H.) Leefde van 1626 — 1679. Een schilder wel 2 zich toelegde op speciale onderwerpen zoals drinkgelagen, herbergen, dobbelspel enz.

Hals Frans (1580 — 1666) Schilder van portretten en regentenstukken. Was leermeester van vele Nederlandse schilders. Stierf in grote armoede.

Gogh van V. (1653 — 1690). Was oorspronkelijk onderwijzer, woonde in België en Frankrijk, expressionist van grote invloed op de schilderkunst.

Titiaan (Titiano Vecellio) (1477 — 1576) Italiaans schilder. Zijn meest bekende werken zijn: „Maria Hemelvaart”, „Graflegging”.

Velasquez Diego R. de Selvary (1599 — 1660) Spanjaard. Hij legde zich speciaal toe op het schilderen van historische stukken en portretten (Overgave van Breda).

Raffail Raffaello di Santi (1483 — 1520) Italiaans schilder. Een der voornaamste figuren

uit het Renaissance tijdperk. Ook als architect was hij werkzaam o.a. bij de St. Pieters kerk te Rome. Een van zijn meest bekende schilderwerken is „Paus Julius II”.

Goethe Joh. Wolfgang van (1749 — 1832) Duitschlands grootste dichter. Studeerde van 1765 — 1768 te Leipzig rechten. Werd in 1782 in de adelstand verheven. Zijn voornaamste werken zijn: „Leiden des jungen Werther” „Faust” „Aus mein Leben” „Wahlverwandtschaften”.

Schiller J.C.F. van (1759 — 1805) Duits dichter, studeerde rechten en medicijnen, werd Officier van Gezondheid en begon toen te schrijven. Een zijner bekendste gedichten is: „Das Lied von der Glocke”. Van zijn drama's noemen wij „Wallenstein” „Maria Stuart” „Die Jungfrau von Orleans” „Wilhelm Tell”.

Voltaire deze Fransman werd geboren in 1694. Zijn „Oedipe” wordt goed ontvangen door het publiek, maar in 1721 wordt de premiere van zijn „Artemise” te Parijs een fiasco.

In 1726 moet hij uitwijken naar Engeland, waar hij drie jaar blijft.

Na zijn terugkeer in Frankrijk, kan hij al spoedig zijn ergernis niet meer bedwingen, een verder verolijf in Frankrijk wordt gevaarlijk voor hem. Nu zoekt hij zijn toevlucht bij Koning Frederik II van Pruisen. Daarna zwerft hij tot enkele maanden voor zijn dood in Zwitserland. Werken: Zaïre, Wanine, Semiramis 1763, Sur la Tolerance.

Beethoven Ludwich von (1770 — 1825). Duits componist, woonde te Wenen waar hij ook stierf. Sinds 1812 bijna geheel doof! Hij is de grootmeester der instrumentale muziek; schreef o.a. 9 symphonieën, 38 pianosonaten, 11 ouvertures, het orator „Christus am Oelberg”, muziek bij Goethe's „Egmond”, de opera „Fidelio”, enz.

Mozart Wolfgang Amadeus (1756 — 1791) Oostenr. componist te Wenen. Schreef liederen, symphonieën, opera's, concerten, strijkkwartetten, dansen, kamer- en pianomuziek (Reguiem”, „Toverfluit”, „Figaro's Hochzeit” enz.)

Bach Johann Sebastian (1685 — 1750) een der grootste Duitse componisten, muziekdirigent aan de Thomasschool en cantor aan de Thomaskerk te Leipzig. Oratoria (Mattheus en Johannes Passion), fuga's, sonaten, suites, vioolstukken. Protestant kerkmuziek.

Verdi C. (1813 — 1901) Italiaans componist. Opera's, kerkmuziek, stukken voor a Capella-koor („Rigoletto”, „Traviata”, „Aida”, enz.).

Bizet A.C.L.G. (1838 — 1875). Frans componist. Schreef o.a. de beroemde opera „Carmen”, en vele symphonieën.

Puccini G. (1858 — 1924). Italiaans componist van bekende opera's. „Madame Butterfly”, „La Boheme”, „Tosca”, „Manon”, „Liscant”, „Turandot”.

Shakespeare William (1564 — 1616). Engels dichter en toneelschrijver, in 1592 gevierd toneelspeler in Londen. 1599 — 1611 aan de Globe-schouwburg. Hij werd een van Englands grootste toneelschrijvers, wiens werken in vele talen werden overgezet en nog steeds worden opgevoerd. Hij schreef 36 drama's. o.a. „Hamlet“, „Othello“, „Romeo en Juliet“, „King Lear“, „Macbeth“, enz. en vele blijspelen, zoals „Merry wives of Windsor“, „Taming of the Shrew“, „Midsummernight's dream“, enz.

Tolstoy L.N. graaf (1828 — 1910). Russisch schrijver, 1851 — 1856 officier, schreef vele bekende werken, o.a. „Vrede en Oorlog“, „Anna Karenine“, enz., helde later over tot anarchisme, zodat zijn werken in Rusland werden verboden en de Synode na de verschijning van „Opstanding“ de banvloek over hem uitsprak.

Ibsen H. (1828 — 1906). Noors schrijver van talrijke drama's, waarin de gebreken der samenleving worden geïllustreerd. („Nora“, „Spoken“, „Steunpilaren van de Maatschappij“, „Rosmersholm“, enz.)

Vondel Joost van den (1587 — 1679). Nederlands dichter. Werd te Keulen geboren uit Doopsgezinde ouders en kwam in het jaar 1597 terug te Amsterdam. Zette later hun kousenwinkel voort met zijn vrouw Maria de Wolf. Begon te dichten. Werd in 1641 R.K. Geraakte aan lager wal, was van 1658 — 1668 boekhouder aan de Bank van Lening en stierf in armoede. Schreef lyrische dichtwerken en vele treurspelen. („Lucifer“, „Gysbrecht van Aemstel“, „Adam in Ballingschap“ enz.)

Michael Angelo. Deze Italiaan van groot formaat werd einde 15e eeuw geboren. Behalve bouwmeester, was hij schilder en beeldhouwer. Zijn beroemdste schilderwerken zijn: de fresco's in de Sintijne Kapel. Het laatste oordeel; hieraan heeft hij gewerkt van 1532 — 1545. Beeldhouwwerken: Mozes; een goed en aandachtig toeschouwer zal in de golven van de baard een mensenhoofd ontdekken, naar men aanneemt is dit een zelfportret. Cupido; hierbij wil ik even vermelden, dat hij dit beeld begraven had, om het zodoende voor antiek te kunnen laten doorgaan. Dit lukte hem aanvankelijk, maar al spoedig werd dit bedrog ontdekt.

RAGENRUBRIEK

Dikwijls lees ik in de krant over federaal ge-

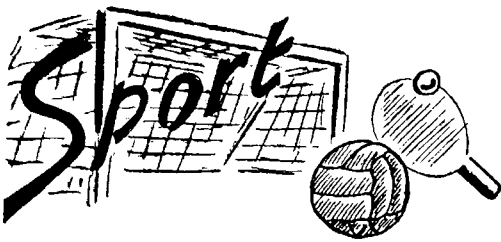
bied en federale staten, doch eerlijk gezegd begrijp ik daar niet veel van. Kunt U mij zeggen wat het betekent?

Zoals S.v.K. wel begrepen zal hebben, betreft het hier een speciale vorm van regeren.

In de oudheid kenden wij de alleenheersers b.v. Nero (welke zijn macht b.v. toonde door zijn vrouw, moeder en broer, alsmede vele Christenen te laten vermoorden). Hij beschikte over een absolute macht, zoals trouwens in latere tijdperken vele koningen (Monarchen). Naast deze absolute Monarchie ontstond de Constitutionele Monarchie, waarbij ook de vorst aan de bepalingen van de Grondwet gebonden is, doch toch nog zekere rechten bezit, in tegenstelling tot de Parlementaire Monarchie, waarbij de benoeming van de Ministers zodanig door de Vorst geschiedt, dat deze hetvertrouwen genieten van het merendeel van het parlement. Als tegenstelling tot de Monarchie kennen we de Republiek, een regeringsvorm, waarbij het hoogste gezag in handen is gelegd van een of meer door het volk gekozen personen (President). Wij onderscheiden een Parlementaire Republiek, waarbij het hoogste gezag berust bij het Parlement en een Presidentieel Republiek, waarbij de President over grotere macht beschikt.

Thans komen wij aan de eigenlijke beantwoording van de ingezonden vraag, het Federalisme. Dit is een stelsel, toegepast in een Statenbond een grote mate van zelfstandigheid behoudt en om dit nu even in verband te brengen met het federalisme in Indonesië, volgt hier een korte uiteenzetting. Hier te lande treffen wij vele rassen en bevolkingsgroepen aan. Wij kennen de Javaan, Atjeher, Menadonees, Madoeëes enz. Elke groep heeft zijn eigen geschiedenis, gewoonten, behoeften en verlangens. Eén van deze verlangens is een eigen bestuur. Nu is het duidelijk dat waar zeden en gewoonten, behoeften en mentaliteit zo ver uiteenlopen als in dit grote land, één algemene regering al gauw tot moeilijkheden aanleiding zou geven, met alle misère, burgeroorlog e.d. van dien en vandaar de gedachte deze aparte groepen een zelfstandige regering te geven.

Om nu te voorkomen dat deze staten elkaar eventueel om kleinigheden in de haren zouden vliegen en de algemene economische belangen zowel als de buitenlandse politiek zóveel mogelijk te bevorderen zendt elke staat zijn vertegenwoordigers welke tezamen de Federale Regering vormen. Deze regering bemoeit zich uitsluitend met datgene wat zij zich zelf bij het Statuut heeft voorbehouden en zal zich waarschijnlijk bepalen tot de zaken van groot algemeen belang, zoals Oorlog. Buitenlandse Politiek e.a., terwijl elke deelnemende staat een grote mate van zelfstandigheid behoudt, voor wat betreft hun interne aangelegenheden.

Mosterd na de maaltijd, dat was het met onze vorige prijsvraag! Ik kan een heel verhaal gaan schrijven, waarom die mosterd te laat was, doch dat interesseert niemand, wel zullen vele zich afvragen wat er met de prijzen, van deze prijsvraag beschikbaar gesteld, gebeurt. Nu ze liggen niet op de passar, maar hier op het bureau voor de eerstvolgende sportprijsvraag. Gelukkig behoeven we niet lang op een gelegenheid daartoe te wachten, want 23 April, dan is er weer een interland wedstrijd. Op dien dag treden onze Nederlandse voetballers in het strijdperk tegen hun Fransche collega's en wederom rijst de vraag:

Hoe zal de uitslag zijn? en Hoe zal de samenstelling van ons Oranje-team zijn?

Wederom dus 2 vragen, welke door U beantwoord kunnen worden. Uw oplossingen moeten voor 15 April op ons Bureau zijn en voor de goede oplossingen worden in totaal 6 prijzen beschikbaar gesteld. Wij hopen dat de mosterd deze keer wel op tijd ter tafel zal verschijnen en laten nu onze sportredacteur aan het woord, die nog iets heeft te vertellen over de bewuste Holland — België wedstrijd op 13 Maart j.l.

Met grote spanning hebben wij het ooggetuige verslag van de interlandwedstrijd Nederland contra België, verslagen door Dick van Ryn gevolgd. Dit was weer eens een wedstrijd, die er qua spanning en enthousiasme zijn mocht en die aan deze ontmoetingen altijd weer zo'n apart tintje geeft. Toen wij met de rust een 2-0 achterstand hadden geboekt, waren er reeds velen die zich verzoenden met de gedachte aan een bescheiden nederlaag, de eerste sedert dertien lange jaren. Hoe anders is het echter gelopen. Een herboren Oranje-ploeg trad na de rust aan en overspeelde onder daverend enthousiasme in een ouderwets Hollands kwartiertje, de Rode Duivels zo zeer (gelukkig bezweken er toen nog niet meer tribunes), dat de Belgen tot kort voor het einde met 3-2 achterstonden. Het was tenslotte door een foutje van onze debutant Steenbergen, dat de Belgen in de allerlaatste minuut nog een ongelofelijk presentie in de vorm van een strafschoep kregen aangeboden, dewelke door Mermans feilloos werd ingeschoten, die daarbij voor België gelijk maakte en zelf de hattrick verrichte. Reden genoeg voor sensatie en spanning, gedurende bijna de gehele wedstrijd, zowel op het veld, op de tribunes, als achter de radio.

Wat ons uit dit ooggetuige-verslag bijzonder trof, was wel het steeds opnieuw weerkerende, haast stereotype van Dick van Ryn de Belgen zijn ons technisch de baas". Dit wisten wij reeds uit de voorgaande ontmoetingen, vandaar dat deze opmerking ons niet zo erg vreemd voorkwam, termeer waar dit in diverse sportbladen meermalen keer op keer in alle toonaarden was betogen. Inderdaad is het peil van ons Internationaal voetbal gedaald en een eind beneden ons vooroorlogs kunnen en beslist, als we de technici mogen geloven, dan zijn de Belgen momenteel superieur. Wij nemen dit als leken graag aan, maar vragen ons dan toch onmiddellijk weer af; waarom kunnen de Rode Duivels onze Oranje-ploeg dan niet verslaan? Ons antwoord zal U misschien opportunistisch toeschijnen, maar de ervaring uit diverse Interland-wedstrijden heeft ons geleerd, dat **de Belgen op tactisch gebied beslist onze minderen zijn!** Waarmee de balans gedeeltelijk weer in evenwicht zou zijn gebracht en de vele draws enigszins verklaart zouden zijn. Een paar voorbeelden mogen deze gedurfde opinie bevestigen. Het was in de „Hel van Deurne", dit jaar en het vorige jaar, dat onze Oranje-ploeg letterlijk, zowel als figuurlijk met de rug tegen de muur vocht en dat de Belgen onmachtig bleven om daar een bres in te schieten, ondanks een duizendkoppig Belgisch publiek dat als een bezetene te keer ging. Ook toen waren de Belgen technisch oppermachtig — tactisch waren ze echter niet in staat ons de nederlaag te bezorgen. Wij voeren U nog even terug naar de recente Holland-België ontmoeting, toen de rust was aangebroken met een 2-0 voorsprong voor onze Zuiderburen. Aangenomen dat we leven in het zgn. Stopperspil-tijdperk, zal toch niemand willen ontkennen dat de Belgen deze wedstrijd psychologisch reeds gewonnen hadden, gezien hun grote veldmeerderheid in de eerste helft. De praktijk leerde echter weer anders en al kunnen we slechts gissen wat er daar in de rust in de Hollandse kleedkamer is voorgevallen en besproken, na de thee zagen wij een begeistert en herboren Oranje-team, dat duizenden landgenoten weer liet genieten van het in een 3-2 voorsprong omzette, we weten het dat we de wedstrijd zgn. Hollandse kwartiertje en de 2-0 achterstand hadden kunnen winnen als; het doet er niet toe. Opnieuw werd weer eens bewezen, dat onze Zuiderburen, ondanks hun technische meerderheid, een bepaalde factor, nodig om een wedstrijd te winnen, niet bezitten. Moge onze Oranje-ploeg dan tijdelijk te kort schieten op technisch gebied; wat niet is kan nog komen — moge ze echter behouden dat typische begeesterende Hollandse enthousiasme, dat we nog steeds onder tactiek rekenen en wat zo'n apart cachet aan de Holland-België ontmoetingen geeft.

Bibliotheek: Onze Bat. bibliotheek is weer in circulatie en er hoort thans weer op elke post een redelijk aantal boeken aanwezig te zijn. Helaas heeft het vrij lang geduurd, alvorens tot uitreiking kon worden overgegaan, maar het was dan ook een heel karwei, alles weer in goede staat te krijgen. Van enkele groepen kreeg ik n.l. boeken retour, welke..... enfin alles is nu weer oké, netjes gekaft, genummerd en gecatalogiseerd. Nu dus maar weer aan het lezen, doch lees niet de bladen uit het boek s.v.p.

Indien niet voldoende boeken aanwezig zijn, dan kan aanvulling worden aangevraagd, want wij beschikken thans over een klein „restantje”.....

Foto's: Door Dienst Welz. Verz. werden omstreeks Nov. '48 op diverse buitenposten foto's gemaakt. Deze zijn thans door mijn bureau ontvangen en samengevoegd in een cahier, hetwelk langs de diverse posten gestuurd zal worden. Ik verzoek de Comp. Adm. zich met deze aangelegenheid verder te willen belasten en te bewerkstellen, dat elke man in de gelegenheid komt deze goede foto's te zien en eventueel te bestellen. De prijzen zijn vrij laag. $6 \times 9 = 20$ cent $9 \times 12 = 40$ cent. In verband met het feit, dat het Bataljon momenteel over een grote oppervlakte is verspreid, verzoek ik U allen dringend het album niet langer dan strikt noodzakelijk is bij U te houden en de administrateurs mij dit, zodra geen bestellingen meer verwacht kunnen worden op te zenden, tegelijk met de totale bestelling van de betreffende Compagnie en de daarbij behorende gelden.

Genever: Ten behoeve van militairen, beneden de rang van Sergeant, is momenteel een partijtje genever beschikbaar. Daar het niet doenlijk is dit zondermeer in de cantine's te verkopen, zal verstrekking dan ook met toestemming van de betreffende Compagnies Commandanten c.g. Post Commandanten geschieden. Ik moge deze Commandanten verzoeken mij in deze behulpzaam te willen zijn door aanvragen rechtstreeks aan mij te richten, zodat moeilijkheden kunnen worden voorkomen en toch bij een verjaardag een kleine borrel geschonken kan worden. Uitdrukkelijk wijs ik er op, dat andere aanvragen dan van bedoelde Commandanten door mij niet in behandeling zullen worden genomen.

De Granaat: Het nummer, hetwelk U thans in handen houdt is de derde uitgave van ons maandblad. U heeft bij het eerste nummer

wellicht gezegd, „ha eindelijk onze krant” bij het tweede exemplaar misschien: „Oh, leg daar maar neer” en bij het derde nummer „Hou maar” of ook misschien hebt U het gretig aangenomen. Wij hier, raden maar naar Uw reactie, veel horen wij niet over ons blad (zou dat misschien een gunstig teken zijn?) en toch is het belangrijk Uw mening te weten. Nu tasten wij maar wat in het duister, doen ons best, maar misschien wel op artikelen, die U geheel niet interesseren en daarom stel ik U deze vragen:

Hoe denkt U over ons blad?

Zijn er bepaalde rubrieken naar Uw mening onvoldoende verzorgd?

Wat mist U in ons blad?

Zoudt U de moeite willen nemen daar nu direct even op te antwoorden? Een klein stukje papier en een potlood desnoods is voldoende. Stel het nu eens niet uit, want dan vergeet U het heus, zonder Uw mening kunnen wij niet datgene brengen, wat U verlangt! Richt Uw critiek rechtstreeks aan de redactie, desgewenst zonder Uw naam te vermelden, doch wel gaarne Uw rang.

VAN ALLES WAT

Op een van de Ministeries in Washington werd een brief ontvangen van een boer, die had gelezen, dat de grond in de omgeving van Hiroshima en Nagasaki na de ontploffing van de atoombomben zo vruchtbaar was geworden. Hij verzocht, ook op zijn land een atoombomb te laten vallen.

„Maar”, schreef hij er in een naschrift onder, „waarschuw mij 24 uur van te voren, want ik wil er niet bij zijn. En vooral, zeg niets tegen mijn bureu!”

De meeste mensen, die zich met een spons wassen, weten niet, dat zij het geraamte vasthouden van een levend wezen, dat behoort tot de ongewervelde dieren. Sponzen zijn vastgegroeid aan de bodem van de zee, bezitten een maag en andere organen en kunnen eieren leggen. Jaarlijks groeien zij ongeveer $2\frac{1}{2}$ cm. Ze worden opgehaald door duikers, die van de sponzen-visserij hun beroep maken. In Tarpon Spring, aan de kust van Florida (U.S.A.) bloeit de sponzen industrie al meer dan veertig jaar. Bijna 200 duikers, meestal van Griekse afkomst, die ieder over een vissersbootje beschikken, halen elk jaar voor enige miljoenen dollars aan sponzen uit de zeebodem op. Zij werken dagelijks 8 uur en ieder maand heeft voor hen 20 werk- en 10 rustdagen. Tegenwoordig kan, dank zij de vorderingen van de duiktechniek, het werk ook in het koude jaargetijde voortgang vinden.

De duiker laat zich aan een touw naar de bodem der zee zakken, hakht daar de sponzen

los en steekt ze in een zak, die hij bij zich draagt. Als die zak vol is, geeft hij een teken en wordt hij door zijn helper in de boot omhooggehaald; Zijn de sponzen aan wal gebracht, dan worden ze gedroogd en naar de fabriek vervoerd. Daar ondergaan ze een bewerking het geraamte, dat uit hoornige, veerkrachtige draden bestaat wordt gezuiverd van alle zachte delen, die er nog aan en tussen zitten en de spons is gereed voor het gebruik.

Een succesvol man is iemand, die meer kan verdienen, dan zijn vrouw kan uitgeven; een succesvolle vrouw is iemand, die zo'n echtgenoot kan bemachtigen.

De Japanse schilder en tekenaar Hokusai (1760-1849) moest eens een haan tekenen. Maand na maand verstreek en toen de opdrachtgever niet langer wilde wachten, tekende de meester het dier in zijn bijzijn in enkele minuten.

De ander vroeg, waarom hij zo lang had moeten wachten op een tekening, die Hokusai toch zo uit zijn mouw schudde. Daarop toonde de schilder hem een kamer vol voorstudies, die het hem mogelijk hadden gemaakt, de haan zo snel en volmaakt te tekenen.

De maan draait om de aarde met een snelheid van 1000 m. per seconde, maar de aarde loopt om de zon met een snelheid van 29.600 m. per seconde. Terwijl een kanonskogel in een seconde 1500 m. aflegt, halen het licht en de radiogolven een snelheid van 300.000.000 m. per seconde!

De schepping der vrouw

In een oude Hindoelegende wordt de schepping der vrouw aldus beschreven:

Twashtri de Wijze, de enige God, schiep de wereld en stelde alles op zijn plaats: de aarde en de zee, de zon, de maan, de sterren en de wolken. Boven dat alles spande hij het onmetelijke hemelgewelf.

Toen schiep Twashtri de eerste man, maar toen hij daarna de vrouw wilde scheppen, bemerkte hij, dat hij al zijn materiaal verbruikt had. Hij dacht nu lang na en vond er ten slotte het volgende op: Hij nam de zachte rondingen der maan, de bevallige lijnen der klimplant, de soepelheid der slang, de slankheid der, aan het water groeiende wilg, de smaragdglans van het gras der velden; hij nam de speelse lichtheid van de veer en de reine vrolijkheid van de zonnestraal, de wispelturigheid van de wind en de zuivere tranen der wolken, het zachte fluweel der veelkleurige bloesems, de blik der hinde, de schuchterheid van de haas, de ijdelheid van de pauw, het gekir der tortelduif en de spraakzaamheid van de papagaai.

Eindelijk nam hij de koude sneeuw, de hitte van het vuur der kraters, de hardheid van de diamant en de wreedheid van de tijger in de wildernis. Hij mengde al deze bestandelen zorgvuldig en innig dooreen. Van dit mengsel vormde Twashtri nu de eerste vrouw en toen hij hiermede gereed was, voelde hij zich zeer voldaan over zijn werk.

Uit: Dalma

FOTOWEDSTRIJD

Ons foto-hoekje blijkt veel belangstelling te hebben, getuige de vele inzendingen welke wij mochten ontvangen. De keuze was dan ook niet eenvoudig en daarom worden dit keer 2 foto's bekroond, een keuze tussen deze beide was niet mogelijk, daarvoor lopen de voorstellingen (ernst en luim) te veel uiteen. De inzenders: Gren. D. van Beekum Ost. Comp, met zijn opname „Actie”.

en

Gren. P. Schreuder 4e Comp. met zijn opname van Ali Baba ontvangen beiden een bedrag van f. 10,00 hetwelk hun zal worden toegezonden. Fotograven voor het volgende nummer aantreden! Ook in ons Aprilnummer een fotowedstrijd. Vergeet niet Uw naam op de achterzijde van Uw kiekje te plaatsen.

ONS VERHAAL

Marktooneel

Lange rijen kramen, twee rijen schuifelende menschen, de zich voortbewegen in een lucht van sinaasappelen, paling, buitenlands vlees, kaas, zoute haring, sigaren en een zeker soort springend gedierte

Plotseling: „Hallo! hallo! hallo! Daar is-t-ie weer! Daar staat Japie, de man, die alles koopt en voor niemandal weggeeft”.

Een ècht Amsterdams Jordaan-type, in overhemdsmouwen, roept op de bekende wijze de mensenmenigte bijeen, met schrille stem, af en toe een refrain van een afgezaagd liedje zingend, onderwijl enkele goed met papier omwonden dozen uitpakkend. Eindelijk is-t-ie zoover gevorderd, dat hij met de verkoop beginnen kan.

Hij loopt een keer of twee, drie in een cirkel langs de toegestroomde mensenmenigte om te zien of zijn „waar” uit alle hoeken en kanten door de omstanders bekeken kan worden. Als naar gewoonte begint hij eerst eenige moppen te vertellen, die weldra gevolgd worden met: „En thans, dames en heren, zal ik je laten zien, wat voor nieuws Japie heeft meegebracht”.

Hij neemt een van de vele dozen van de grond, trekt met een kleine krachtsinspanning het dunne maar sterke touwtje door, onderwijl altijd maar aan één stuk doordatelend over zijn mooi artikel, hetgeen hij het volk wil aansmeren. „Hier, daar is-t-ie! De fijnste, de mooiste „Oxo”, prima kwaliteit, onverslijtbaar, expres door Japie van uit Amsterdam naar Tilburg vervoerd, om hier bijna voor niks weg te geven. Voor niks, ja bijna voor niks!”

Eén, twee, drie tien, elf veertien, vijftien stuks bont gekleurde pakjes vliegen uit de doos, en komen terecht op het zeil — de „etalage” — dat op de grond is uitgespreid. Dan smijt hij de lege doos tegen de vlakke en roept met een zware stem: „Moet je weten de beste „Ozo's”, prima elastiek, kan een olifant mee opgehangen worden, onverslijtbaar, onverwoestbaar, goedkoop

Kortom, al de voordelen van het artikel worden achtereenvolgens opgesomd. Eén van de bont gekleurde pakjes wordt van 't overtollige papier ontdaan, en een prima „Ozo”, in de vorm van een blauwe bretel, vertoont zich in volle lengte aan 't publiek.

En dan begint de demonstratie met 't artikel. Het wordt enkele meters uitgerekt en vervolgens aan eenige omstanders getoond, die van „ja-ja” knikken. Het altijd maar roepen, dat zijn artikel zo goedkoop is, heeft het gevolg, dat zich steeds meer nieuwsgierigen bij Japie ophopen en aangroeien tot een bijna ondoor-dringbare mensenmassa.

Dan begint de koopman met zware stem: „Ik wil géén tachtig, géén zeventig, geen zestig cent. Niets van dat alles. Ik wil géén vijftig, géén veertig cent. Geef maar op zeven stuiver. Hup, daar gaat-ie. Wie is nummer één?”

Brutaal rondkijkend en in een van zijn handen een bretel tot smijten gereed naar den eersten ja-roeper, ziet hij de hele kring rond, doch ieder zwijgt.....

Dan wederom: „Te duur? Dan zal je zien, wat Japie nog nooit gedaan heeft!” Met verheffende hese stem klinkt dan wederom: „Ik wil géén dertig, géén negen en twintig..... géén zes en twintig geef maar op één kwartje. Wie is nummer één?”.....

„Ja, daar gaat-ie! Da's één, da's twee da's acht, hier negen, daar tienNiemand méér? Géén liefhebbers meer bij? Dan betalen! Betallen, betalen, wie moet er nog betalen?” Onder het ophalen der kwartjes kondigt hij aan, dat alle kopers iets extra ontvangen, wat tot resultaat heeft, dat nog een vijftal prima „Oxo's” van de hand gaan.

Het zweet drupt intussen van zijn voorhoofd en Japie maakt met een grote beweging een nieuwe kleinere doos open, wat de verrassing voor elken koper moet zijn.

In een minimum van tijd is een 20-tal van deze pakjes op de grond gesmeten, waaronder de koopman maar doorratelt: „de verrassing van den koper”.

Eindelijk wordt één van deze pakjes opgeraapt, doch intussen zijn steeds meer nieuwsgierigen blijven staan. Steeds klinkt 't schor: „Elke koper ontvangt een aardige verrassing”, en de „Oxo's” zijn binnen korte tijd bijna geheel uitverkocht. Uit vele monden klinkt reeds geroep, waar de verrassing blijft

De koopman pakt eindelijk een van de verrassingen uit, scheurt er 't papier af, en voor de dag komt een stel sokkenhouders! Wederom een aanprijzing van dit laatste voorwerp, gevolgd door een demonstratie, in de vorm van 't in de lucht laten springen van 't artikel. In loodrechte lijn vliegt het ding de lucht in, en komt dan in een sierlijke boog terug naar beneden en valt juist op 't gezicht van een slapend wicht in een kinderwagen, wat tot gevolg heeft, dat het kind wakker wordt en erbarmelijk begint te huilen.

Japie echter profiteert hiervan door de omstanders nog eens te laten lachen door: „Toe maar moedertje, zet de radio maar an, een klein stukkie muziek kan nooit kwaad, we werken hier met een gevarieerd programma!”

En onder 't tappen van enige moppen gaat 't laatste artikeltje van de hand voor één dubbeltje.

Een koopman in fruit aan de ene en een sigarenmaker aan de andere kant beginnen op een

andere manier hun waar aan te prijzen, het volk verdwijnt langzaam en binnen enige ogenblikken staat Japie weer eenzaam en verlaten, doch glunderend zijn verdiensten na te tellen

Ze hebben ons toch verteld, dat we voor het uniform salueren, niet voor de drager."

Een smokkel — avontuur

Haarm en Geert, die van kindsbeen af in het „bedrijf” waren groot gebracht en die in de vakgroep „Smokkel” zeker hoge posten zouden krijgen, die de grensstreek tussen Nw. Schans en Coevorden aan beide kanten kennen als de inhoud van hun Zondagse vestje, hadden iets nieuws gevonden.

Ze hadden de huid op de kop getikt van een frauduleus geslachte koe en die hadden ze zó geprepareerd en van sluitingen voorzien, dat ze er samen in konden kruipen en hoogst bedriegelijk een koebeest ’nden nabootsen.

Haarm zat in het voorstuk en Geert achter, en ze hadden het zó weten in te richten, dat Geert door een opening achteruit kon kijken. Zo gingen ze op pad, beiden evenzeer gebukt onder de last, die ze tussen zich in droegen. Ze waren een heel eind op weg, toen Geert opeens waarschuwde:

„Graoz’n, Haarm, vreet’n”.

„Wat is er dan?”

„Komiezen”.

Haarm bukt zich en een grazende koe gaat door het land.

„Ze binn’n weg, gao maor verder”, zegt Geert na een tijdje.

De Koe kuiert verder naar de grens toe. Dan opeens brult Geert:

„Loop’n, Haarm, zo haad ast kest!”

„Wat nou dan?”

„’n Bolle

LET OP!!

Wie heeft speurders talent

Hieronder volgt een klein verhaal, echter zonder een duidelijk slot. Wij zelf weten ook niet hoe deze zaak op te lossen en zouden dat toch graag willen weten. Kunt U ons helpen? Voor een goede oplossing wordt er een aardige prijs beschikbaar gesteld. Hier komt het!

De huisknecht en de diefstal

En, Evertsen, vertel ons nu eens, wat je van de diefstal afweet,” zei inspecteur Grevers in tegenwoordigheid van detetive Sanders tot de huisknecht van het landhuis, waar de vorige avond een brutale inbraak had plaats gehad.

„Om te beginnen, meneer”, antwoordde Evertsen, „was de hele familie uit en de andere bedienden waren al naar bed gegaan. Zoals mijn gewoonte is, was ik om kwart voor twaalf bezig, de ramen op de eerste verdieping te sluiten, toen ik een verdacht geluid hoorde. Ik draaide vlug het elektrische licht uit en verstopte mij in de oude staande klok, die dlicht bij een der zuidelijke ramen van de bibliotheek staat. Dat is vlak bij de brandkast, zoals U gezien hebt. Ongeveer een kwartier later sloeg de oude klok twaalf en vlak daarop meende ik iemand te horen lopen. Ik verliet mijn schuilplaats en knipte de elektrische handlamp, die ik des avonds altijd bij mij draag, aan, zodat ik nog juist kon zien, hoe een man door het enige nog open staande venster de vlucht nam.

Ik was ongewapend, zodat, zodra ik gezien had, dat de brandkast open stond en er kostbaarheden uit verdwenen waren, ik niets anders kon doen dan de politie opbellen”.

„Belde U de telefooncentrale op of vroeg U het nummer van het hoofdbureau van politie”, viel Sanders hem in de rede.

„Ik belde de centrale op en vroeg om politie”.

„En wat deed U daarna?” vroeg Grevers.

„Wel meneer, ik was natuurlijk een beetje van streek en opgewonden, ik deed het raam dicht, stak alle lampen in de bibliotheek aan en wachtte”.

„Ging U zitten lezen, terwijl U op de komst van de politie wachtte?”

vroeg Sanders. „Eh, neen, ik

„Ik zou hem maar meenemen, inspecteur”, bromde Sanders, ik ben er zeker van dat hij meer van de diefstal afweet”.

HOE WIST DE DETECTIVE DIT?

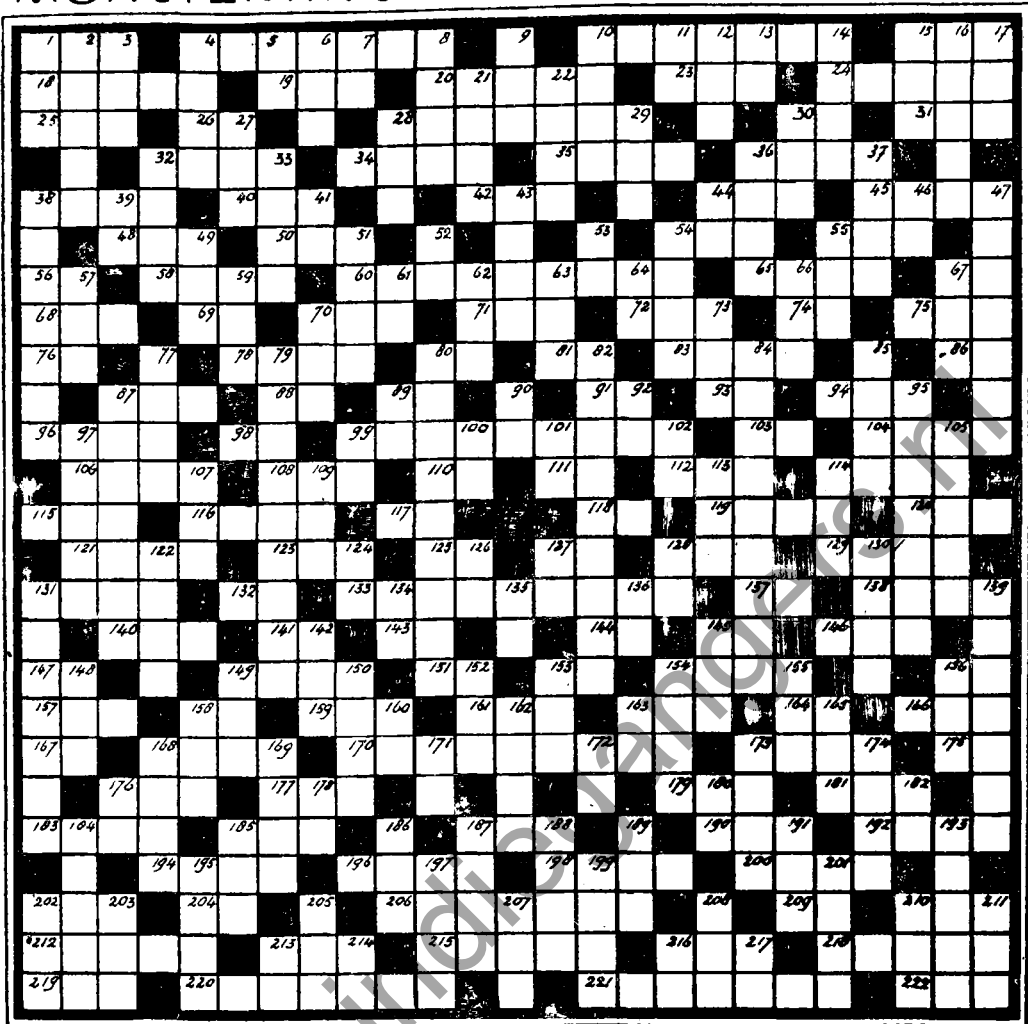
uit: Dalma

Het antwoord hierop moet voor 16 April bij de red. van de Granaat binnen zijn.

„Voor een goede oplossing wordt een boek beschikbaar gesteld”.

Horizontaal:	114. Bijbelfiguur	212. Half edelgesteente
1. Bid	115. Groente	213. Vogel
4. Wandaad	116. Slim	215. Bijbel-figuur
10. Klankgat	117. Meetkundig getal	216. Werktuig
15. Uitroep	118. Godin	218. Europees volk
18. Uitvinder	119. Korenhalmen	219. Deel van een schip
19. Geld (volksmond)	120. Legeronderdeel	220. Navolgen (Engels)
20. Drama (Muz.)	121. Moerassig	221. Insect
23. Lichaamsdeel	123. Kleur (Eng.)	222. Rivier in Europa
24. Gebergte	125. Lengtemaat	Verticaal:
25. Drank	127. Voorzetsel	1. Familie-lid
26. Lidwoord	128. Vreemdelingen verkeer	2. Plaats in Drente
28. Slotwoord	129. 11-21-14 en 5e letter v/h ABC	3. Vlaktemaat
30. Gelooft	131. Griekse Godin	4. Voorzetsel
31. Luchtvaart ond.	132. Bedrag	5. De Heilige Schrift (Lat.)
32. Verharde huid	133. Bendelid	6. Zeepwater
34. Palmsoort	137. Voorzetsel	7. Voorzetsel
35. Overall	138. Nazaat	8. Paus (Eng.)
36. Luchtig weefsel	140. Plaats in Brabant	9. Heftig
38. Zeehond (Eng.)	141. Reeds	10. Doelpunt
40. Schil	143. Pers Voornaamw.	11. Soort onderwijs
42. Bakje	144. Voorzetsel	12. Grap
44. Wrong	145. Muzieknoot	13. Landvoogd
45. Titel	146. Eer (Duits — e)	14. Ambtsgewaad
48. Lucht (Eng.)	147. Legeronderdeel	15. Vaartuig
50. Vordering	149. Kaliefen-naam	16. Kienspel
54. Olie (Eng.)	151. Aanhaling	17. Alpenweide
55. Roem	153. Legeronderdeel	21. Vaartuig
56. Oude stad	154. Schaakmeester	22. Zwerfen (Eng.)
58. Bladvezel	156. Staatkundige gezindheid	27. Ivoor
70. Kunstzinnig	157. Houding	28. Plaats in Drente
65. Etagewoning	158. Lidwoord	29. Plakmiddel
67. Romeinse Rijk	159. Vaste regel	30. Speelterm
68. Bron	161. Loflied	32. Lusthof
69. Achter	163. Muurholte	33. Hond
70. Precies als	164. Dienst Vorming	36. Balspel
71. Eten (volksmond)	166. Wereldtaal	37. Kippenziekte
72. Tafelgerei	167. Zijne Majesteit	38. Waterkering
74. Bevroren water	168. Stuurs	39. Rivier in Brabant
75. Slang	170. Voorgescreven (Frans)	41. Vreemde Munt
76. Lidwoord	173. Europeaan	43. Plaats in Overijsel
78. Boomsoort	175. Meisjesnaam (verkort)	44. Afkorting
80. Vervoermiddel	176. Graansoort	46. Gereed
81. Bergplaats	177. Hoofddekseel	47. Wonder
83. Schoon	179. Een	49. Kippenloop
86. Maanstand	181. Boom	51. Vissoort (Duits)
87. Kruipplant	183. Zie 149 horizontaal	52. Muzieknoot
88. Motor Schip	185. Lichaamsdeel	53. Muzieknoot
89. Bijwoord	187. Ontploffingsmiddel	54. Kleur
91. Muzieknoot	190. Koeienmaag	55. Verbinding
93. Afkorting	192. Vloeistof	57. Zoogdier
94. Mal	194. Zeepost	59. Vlug
96. Watervlakte	196. Dood (Mal.)	61. Deel van een schip
98. Trekdiër	198. Wedstrijd	62. Europeaan
99. Ontruiming	200. Indische Hagedis	63. Ogenblik
103. Ziekte	202. Voor	64. Legeronderdeel
104. Plaats in Rusland	204. Aardrijkskundige aanduiding	66. Streep
106. Landbouwwerktuig	206. Vleugel, vlerk (Duits)	67. Gard
108. Voorzetsel	209. Momenteel	70. Indien
110. Rang in het leger	210. Amerika	73. Speelterm
111. Muzieknoot		77. Aandacht
112. Plaats in Gelderland		79. Stad in Nederland

MONSTERKRUISWOORDDRAADSEL

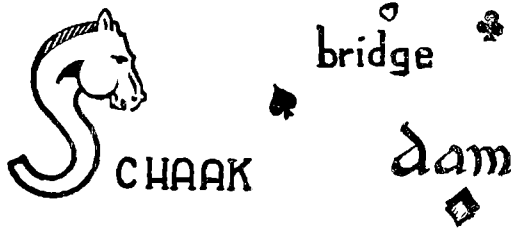

ING. J. P. R.

80. Volk in Azië	126. Landingsboot	160. Bekende Races
82. Afwisselend (Fr.)	127. Vervoeging van zijn	162. Zandheuvel
84. Vraaggesprek	128. Van Name	163. Nederlandse Kolonie
85. Bloem	130. Staat in Zuid Amerika	165. Insect
87. Vergissing (Fr.)	131. Stad op de Balkan	168. Maatstaf
89. Eerst Volgende	134. Naamloze Vennootschap (Duits)	169. Zuil
90. Ogenblikkelijk	135. Hetzelfde	171. Bedrag
92. Tandenloos Zoogdier	136. Rivier in Noord Brabaat	172. Waterstand
95. Instructeur (Eng.)	139. Rivier in Europa	173. Biet
97. Vliegveld	142. Wet (Eng.)	174. Woestijnplant
99. Bijwoord	145. Europeaan	176. Uitroep
100. Militaire rang	148. Jongensnaam	178. Getijde
101. Voertuig	149. Erts	180. Afkorting
102. Rivier in Friesland	150. Overschot	182. Legeronderdeel
105. Gebrek	152. Been, knook	184. Strook
107. Boom	153. Gehakt vlees	185. Plaats in Amerika (Afk.)
109. Plaats in Gelderland	154. Ierland	186. Legeronderdeel (Eng.)
113. Afkorting	155. Plaats in Gelderland	187. Italiaanse Generaal
114. Dorsplein	156. Meisjesnaam	188. Kunstje (Eng. — k)
122. Inborst	158. Hoofddecksel	189. Uitroep
124. Station in Rotterdam		191. Nota

- 193. Bekende Schrijver
- 195. Tegen
- 197. Meisjesnaam
- 199. Telwoord
- 201. Deel van het been
- 202. Smalle weg
- 203. Boomsort (Eng.)
- 205. Bed (Fr.)
- 207. Verbandartikel
- 208. Stad in Beieren
- 210. Deel van Zwitserland
- 211. Meisjesnaam
- 213. Knolgewas
- 214. Muzieknoot
- 215. Bijwoord
- 217. Muzieknoot

Oplossingen voor 2 Maart '49 bij de redactie van dit blad. Voor goede oplossing wordt f 5.- en 2 x f 2,50 beschikbaar gesteld. Bij meerdere goede oplossingen beslist het lot.

BRIDGE.

We beginnen met het einde van ons vorige praatje, namelijk het probleem.

Hierinert U het zich nog? Hier volgt het:

Noord.	Zuid.
S. 7 5	S. A V 4
H. K B 7 2	H. A V 10 5 3
R. A V B 10 9 4	H. 3 2
K. A	K. 5 3 2

Zuid moet 6 Harten gedubbeld zien te maken en West komt uit met een kleine Ruiten, Oost dubbelde Noord's 6 Ruiten en heeft 2 maal Schoppen geboden. Oost zal vermoedelijk zo iets hebben als Sch. K B 10 $\times \times \times$, R. K $\times \times (\times)$ en Kl. K V $\times \times (\times)$, dus snijden heeft al weinig zin. Toch is snijden zelfs verboden! Stel dat Oost de eerste slag neemt met de Heer en terugkomt met een kleine Ruiten en West, daar hij slechts 1 Ruitentje had, kinderachtig een troefje zet; op de 2e slag reeds down.

Op de eerste slag dus legt Zuid van tafel het Aas en trekt daarna de troeven bij de tegenpartij weg; vervolgens geeft hij Ruitenvrouw cadeau en zet wanneer met Schoppen wordt teruggekomen het Aas. Hierna via Klaveraas naar tafel en op de vier vrije Ruitenslagen kunnen de resterende Klaveren en Schoppen uit de hand worden weggewerkt. De enige veilige manier om het contract te maken.

Waarom is deze 6 Harten optimistisch werd mij gevraagd. Nu, op mijn kladje voor de copy

stond Sch. A 9 4, wat het aantal honneurslagen van Noord en Zuid beperkte tot $5\frac{1}{2}$ pl., terwijl zelfs in het gedrukt probleem maar 6 plus honneurslagen zijn te ontdekken. Voor klein slem echter zullen U en Uw partner als regel minstens $6\frac{1}{2}$ à 7 honneurslagen kunnen tellen.

In het voorbeeld brengt dus de lange Ruitenkaart van Noord de redding. Hiermede komen we aan het chapter van de speelslagen telling. Het kunstje is heel eenvoudig; wanneer U aanvallend speelt, telt U voor elke kaart in een gevestigde kleur boven de 3 één speelslag bij Uw honneurslagen op. Voor Noord dus H 2 en R 10 9 4, voor Zuid H 5 3, totaal 6 slagen. U telde reeds 6 plus aan honneurslagen dus een totaal van 12 plus of op mijn oud kladje 12.

Zeg maar niet: „Wat moeilijk al die tellerij“. U zult spoedig merken, dat na wat routine de waarding van de kracht van Uw kaart een automatische handeling wordt. Het volgende probleem biedt dan ook geen moeilijkheden meer en deze keer verwacht ik dan ook een aantal oplossingen. Nog steeds zijn de 100 sigaretten te verdienen.

Noord.	Zuid.
S. A B 5 2	K
H. K B 9 4 2	A V 10 8
R. 6	A K B 9 4 2
K. A V 4	7 2

Zoals U ziet $7\frac{1}{2}$ plus honneurslagen dus moet het voldoende zijn voor groot slem. Welnu, dat is het ook, Noord speelt groot, slem Harten en Oost komt uit met zijn kale Ruiten acht, daar West 6 Ruiten heeft gedubbeld tijdens het biedverloop. Alles zit weer verkeerd weet U, maar het is te doen. Veel succes dus en tot het volgend nummer.

SCHAKEN.

Sorry, mannen, dit keer geen gelegenheid kunnen vinden, wat bij elkaar te pennen. Daarom volsta ik met een leerzaam stukje.

1. d2 — d4	d7 — d5
2. c2 — c4	e7 — e6
3. Pb1 — C3	Pg8 — f6
4. LC1 — g5	Pb8 — d7
5. C4 \times d5	e6 \times d5
6. Pc3 \times d5??	

De dame is 3 lichte stukken waard, dus mag ik er rustig twee cadeau geven voor de dame denkt wit.

6.	Pf6 \times d5!!
7. Lg5 \times d8	Lf8 — b4+!

Dit schaak kan niet anders worden te niet gedaan dan door tussenplaatsing van de Dame.

8. Dd! — d2	Lb4 \times d2+
9. Ke1 \times d2	Ke8 \times d8.

Nu heeft Zwart dus een licht stuk voor een pion en staat materieel voor. De penning van Pf6 was dus maar betrekkelijk.

*N.s zwaar Patrouille lopen.....
Gauw een fles Na. VI-sap kopen*

ZUURZAK

ANANAS

LOBI-LOBI

MOERBEIEN

SOERABAIASCHE
VRUCHTENSAPPEN
INDUSTRIE

WERFSTRAAT 4 - TELF. N. 158

Militairen op de buitenposten!

Bij een bezoek aan
SOERABAIA vergeet
U toch zeker niet

Het Hoenkwee Huis

TOENDJOENGAN 98 - TELF. Z. 4893
SOERABAIA

met de welbekende
ICE CREAM soorten
Fijne Chinese
gerechten en
KOFFIE MET SLAGROOM